

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine  
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et  
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac  
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac  
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres  
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim  
Consideratum

**Gibert, Jean-Pierre**

**Coloniæ Allobrogum, 1735**

Sectio II. De Constitutionibus Episcoporum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

de Cognitione Spirituali. Cap. Per Catechismum LIB. IV. TIT. III. Cap. 2.

X. Per Sedis Apostolicae Oraculum edocemur. De Majoritate & Obedientia. Cap. Per tuas. LIB. I. DECR. TIT. XXXIII. Cap. 7.

XI. Constitutio Apostolicae Sedis omnes adstringit. De Constit. Cap. Quoniam in int. init. LIB. I. DECR. TIT. II. Cap. 13.

XII. Ab Apostolicis Institutis nullo recedatur exceptu, quia post hoc, multum esse non poterit, si Quisquam Apostolicas Regulas in aliquo crediderit negligendas. DIST. XI. Cap. 10. Hoc vestre.

XIII. Cum aliqua Decretalis, de qua merito Judge dubitat, allegatur, si Juri Communi sit consona, secundum eam non metuas judicare. De fide Instrum. Cap. Pastorale. LIB. II. DECR. TIT. XXII. Cap. 8.

XIV. Non tam ipius Decretalis, quam Juris Communis auctoritate tunc Judge procedere videbitur. ibid.

XV. Si Decretalis illa Juri Communi sit dissona; secundum eam non debet Judge judicare. ibid. fin. Sed Superiorem consulat super ea. ibid.

XVI. Decretales Epistole, quas Beati Papae diversis Temporibus ab Urbe Româ pro diversorum Patrum consultatione dederunt, venerabiliter sunt suscipienda & custodienda. DIST. XIX. Cap. 1. Si Romanorum. §. Si idem. fin.

XVII. Quae Sedes Apostolica pro Catholicâ Fide, Profanis Dogmatibus, pro variis & multifariis Ecclesiæ Necesitatibus, & Fidelium Moribus, diverso Tempore scripsit, omni debent honore præferri, & ab omnibus prorsus in quibuslibet opportunitatibus, Discretione, vel dispensatione Magistrâ reverenter assunni. DIST. XIX. Cap. 1. Si Romanorum. post init.

### S E C T I O II.

#### De Constitutionibus Episcoporum.

I. Constitutiones contrâ Canones & Decreta Praefatum Romanorum vel Bonos Mores nullius sunt momenti. DIST. X. Cap. 4. Constitutiones.

II. Statuta quorūcumque Ordinariorum non ligant probabilitatem Ignorantes; dum tamen eorum ignorantia crassa non fuerit aut supina. In VI. de Conf. Cap. Ut Animarum. LIB. I. TIT. II. Cap. 2. Quod dicit de Statutis Ordinariorum, locum habet in aliis Constitutionibus, quia nemo tenetur servare quod sine culpa ignorat, & de hac Ignorantia fit sermo.

III. Prudentia sua innititur, Qui ea, quæ sibi agenda vel dicenda videntur, Patrum Decretis præponit. De Constit. Cap. Ne innitaris. LIB. I. DECR. TIT. II. Cap. 5. Eodem recedit que 2. Pars Primi Cap. ejusd. Tit. Vide Epistolam 2. LEONIS IV. Cap. 6. Tom. VIII. CONC. p. 32. Episcopi & Presbyteri & Reliqui Clerus, cum ad Synodum convenerint, liberè eis tractare & statuere licet, quæ SS. Patrum Canonica Censura decrevit. CONC. ROM. sub JOANNE IX. an. 904. Cap. 2. Tom. IX. CONC. p. 503.

IV. Statutum Episcopi non ligat ejus Subditos extra Diocesim ipsius. C. 2. Constit. in VI. Idem dic de Statutis Prelatorum Episcopo Superiorum quoad istorum Districtum.

V. Non licet alicui Episcopo vel Sacerdoti omnia Decretalia & Romanorum Pontificum Constituta, quæ de Ecclesiasticis Ordinibus & Canonum promulgata sunt Disciplinis, violare. CAUSA XXV. QUÆST. I. Cap. 9. & QUÆST. II. Cap. 18. Si quis Cap. 7. Institutionis.

VI. Circum Statutum Ecclesiarum nihil immutari debet in absentia eorum, quorum interest. De Majoritate & Obedientia. Cap. Inter 4. LIB. I. DECR. TIT. XXXIII. Cap. 8.

VII. Singuli Episcopi in suis Episcopatus indicendi Populis suis Festivitates habent potestatem, non generaliter omnibus. De Consecr. DISTINCT. III. Cap. 1. fin.

VIII. Cum Religiosi ad Firmam fructus suarum Tom. I.

dare confueverunt Decimaru[m], si Diœcesani Locoram Statutum quoddam de hujusmodi Decimis non locandis Parochialibus Presbyteris eliderunt, per quod utilitas Monasterii non modicum impeditur; Statuto hujusmodi non obstante, suarum Decimaru[m] proveniens liberè locare possunt. De Locato & Conduito. Cap. Vestra. LIB. III. DECR. TIT. XVIII. Cap. 2. In integrâ. Gl. in verb. Statuto. Ratio. Statutum illud adversatur Juri Communi, cui Episcopus derogare non potest in præjudicium Subditorum, nisi isti consentiant.

IX. Episcopus in ipsâ Synodo non ducat aliquid statuendum, quod Canonici obviet Institutis. De Majorit. Cap. Quod superbis. med. LIB. I. DECR. TIT. XXXIII. Cap. 9. Ratio. Episcopus illa servare tenetur, & curare, ut subditis serventur.

X. Archipresbyteri aliquid contrâ Episcopi Decretum ordinare non præsumant. de Off. Archipref. Cap. fin. Ut singula. fin. LIB. I. DECR. TIT. XXIV. Cap. 4.

### S E C T I O III.

#### De Constitutionibus factis à Capitulo.

I. Statutum de suppressione Officiorum Capituli à Sede Apostolica confirmatum, debet in suo robo-re permanere, nisi Canonici postea contravenerint, aliquem in dictum Officium eligendo. De Constitutionib. Cap. Cum accessissent. LIB. I. DECR. TIT. II. Cap. 8. Hinc sequitur, quod revocatur hujusmodi Statutum unico actu contrario, quia factum fuerat in utilitatem Capituli, quod Bono suo renunciare potuit.

II. Constitutio facta à Capitulo, etiam à Sede Apostolica confirmatum de figendo certo numero Canonorum, intelligenda est, nisi in tantum excrescent Ecclesia Facultates, quod pluribus Canonis possent sufficere competenter. ibid. Cap. Cum Ferrarensis. LIB. I. DECR. TIT. II. Cap. 9.

III. Non licet Canonis Constitutionem facere de imminuendo, Canonorum numero, non imminutis redditibus. ibid. Cap. Ex parte. seu Cap. 12. Id vetat inde sequens imminutio Cultus Divini.

IV. Statutum Capituli, quo Divinus Cultus sine causa minuitur, etiam si fuisset à Sede Apostolica confirmatum, non valet. ibid. Cap. 12. Ex parte. Constitutione sua derogat Capitulani, quod, etiam protestando, agit, contrâ Constitutionem. ibid. Cap. 9. Cum Ferrarensis.

V. Statutum factum à Capitulo, continens inæquitatem respectu proventuum Præbendarum, invalidum est, nisi omnes, quorum interest, consenserint. Cap. 6. de Conf.

VI. Capitulum sine consensu Episcopi Antiquas Ecclesiæ Confuetudines, seu Statuta mutare non valet. C. 9. de Conf. Ex hoc Textu colligitur, quod in Ecclesia, omnia fieri debent de Consensu Episcopi & Canonorum, nisi Confuetudo sit in Contrarium.

Inter illa, quæ dicta sunt de Statutis Capituli, non pauca sunt, quæ convenienti cuivis alii Corpori, quia respiciunt Capitulum, prout Corpus est.

### S E C T I O IV.

#### Ad quæ se extendat Lex seu Constitutione.

I. Constitutione respicit tantum futura, & non præterita, nisi nominatim de præteritis, in eâ caveatur. De Constitutionibus. Cap. Cognoscentes. & Cap. Quoniam LIB. I. DECR. TIT. II. Cap. 2. & Cap. 13.

II. Quoties Novum, quod statuitur, ita solet futuris formam imponere, ut multis dispendiis præterita non commendet: ne detrimentum, antè prohibitio-nem, possint Ignorantes incurrire, quod eos postmodum dignum est veritos sustinere. De Conf. Cap. Cognoscentes. §. LIB. I. DECR. TIT. II. Cap. 2.

III. Ubi